

Et manifest for distriktene

AP
Cecilie Agnalt

Arbeiderpartiet skal inn i valgkampen som det beste distriktpartiet. Det var derfor Jonas og sentralstyret satte ned distriktsutvalget, som jeg fikk æren av å lede.

Hadde vi ved siste valg ikke fått stemmer utenfor Oslo, hadde Ap endt opp på 3,5 prosent – under sperregrensa. Der skal vi ikke være. Vi er et styringsparti, ikke et protestparti. Og motsatt: Hver åttende stemme vi fikk ved siste valg, fikk vi i Oslo. Vi skal ikke være der heller.

Så for dem som ønsker at vi skal være et parti som overkjører distriktene, eller som overkjører storbyene, er svaret: Da er vi ikke lenger Arbeiderpartiet, partiet som kan lede landet mot større rettferdighet og frihet for alle, slik vi har gjort i store deler av vår historie! Partiet folk skal oppleve som sitt – om de bor på Grünerløkka eller på Værøy.

Hvorfor satte man da ned et distriktpolitisk utvalg? Fordi det er der det knaker nå. Med høyre regjeringen har sentrum/periferi-dimensjonen blusset kraftig opp i norsk politikk. Og vi ser fra andre land hva som skjer når man tar for lett på stigende frustrasjon og avmaktfølelse i distriktene over tid: Fenomener som Sverigedemokratene, brexit, Trump og de gule vestene i Frankrike.

Norge er ikke der, mye takket være Arbeiderpartiet. Men Ap hadde behov for å ruste opp sin distriktpolitikk. Det handler ikke bare om nye, konkrete forslag,

men om erkjennelser om fenomenet sentralisering.

Som sosialdemokrater forstår vi at markedskreftene bare kan balanseres med politikk. Samtidig ligger det en sentraliserende tendens i politikken; det man kan regne på, får trumfe det som er vanskeligere å regne på.

Men det er ikke gitt at det som ser rasjonelt og lønnsomt ut i hver enkelt etat og

En tommelfingerregel bør være: Sentraliser det du må, desentraliser det du kan.

sektor, blir rasjonelt og lønnsomt i sum. Sentralisering har også kostnader, som er vanskelig å regne på. Framtidsstro og selvillit i distriktene utløser mer skaperkraft enn pessimisme og avmaktfølelse. Rask sentralisering skaper også problemer i pressområdene, med økende biltrafikk og galopperende boligpriser.

Vi må bort fra silo-tenkningen i offentlig forvaltning, og erstatte den med det som alltid har vært Arbeiderpartiets adelsmerke: helhetlig og langsiktig tenkning. En tommelfingerregel bør være: Sentraliser det du må, desentraliser det du kan.

Utvalget har snakka med folk i hele landet, vært på partimøter, bedriftsbesøk og lest innspillene som har kommet inn. Vi fant fort noen røde tråder: arbeid, velferd, infrastruktur og kompetanse. Disse røde trådene har gått igjen i innstillingen. Arbeidsplasser der folk bor og føler seg hjemme, er helt avgjørende. Da må eksisterende arbeidsplasser sikres og videreutvikles, samtidig som det må skapes nye.

Vi har fokusert på fem områder: Industri, fiskeri og havbruk, landbruk, energi og fornybar kraft og reiseliv. Vi har konkrete forslag som vil styrke distriktene. Naturressursene som Norge skal leve av, ligger ute i distriktene. De må bidra til mer verdiskapning lokalt

enn de nå gjør. Det handler om følelsen av urett når man opplever å ofre til fellesskapet i form av naturinngrep der man bor, for så å bli sittende igjen med ingenting. Rettferdighetsaspektet berører også statlige arbeidsplasser. Staten er folkets felleseie, samme hvor man bor i Norge. Og det er snakk om kompetansesarbeidsplasser

som bidrar til et variert arbeidsmarked lokalt.

Nærhet til gode velferdstjenester er grunnleggende for at folk ønsker å bo et sted. En grunnleggende forutsetning vi vil prioritere, er kommuneøkonomi. Vi vil også skape økt trygghet for befolkninga ved å forskriftsfeste responstid for blålysetatene, og har lagt fram flere konkrete tiltak.

Flere arbeidsplasser og levende lokalsamfunn i hele landet, forutsetter også gode veier, fly-, tog- og båtforbindelser. Utviklingen av mindre byer og tettsteder må bli en viktigere del av distriktpolitikken, fordi de kan binde sammen bygdene og de større byområdene til større bo- og arbeidsregioner. Da vil infrastruktur være avgjørende. Like viktig er raskt internett, og vi foreslår at dette skal være en lovfesta rettighet på lik linje med strøm.

Det er grunnleggende for videreutviklingen av velferden at vi tar i bruk de store menneskelige ressursene vi i alle deler av landet. Alle må derfor få mulighet for den utdanningen – praktisk som teoretisk – som passer for dem. Livslang læring med flere utdanningsrunder vil være det normale i framtida. Distriktene må kunne delta i denne utviklingen på en god måte. Kompetanseheving må være lett tilgjengelig, samme hvor man bor. Tett samarbeid med det lokale næringslivet og fagbevegelsen vil være avgjørende.

Vi er Arbeiderpartiet. Partiet for både by og land. Og ikke minst: Det framtidsetta distriktpartiet.

Cecilie Agnalt,
leder av distriktsutvalget i Ap
cecagn@ostfoldfk.no

Oljen i Ap

OLJE
Gunnar Kvåle

Under overskriften «Kan olje bli den nye olja» gir Agendas Trygve Svensson, en original argumentasjon for norsk olje- og gass 3. april. Han synes å argumentere slik Jonas Gahr Støre har uttrykt seg i det siste: Oljeproduksjonen må utvikles, ikke avvikes.

Jeg støtter Svenssons ønske om at progressive bevegelser møtes for en klima- og oljepolitikk som kan forhindre klimaendringer. Aps oljepolitikk skiller seg imidlertid ikke vesentlig fra den regjeringen går inn for. Denne politikken fører oss mot en global oppvarming på godt over tre grader. Derfor må norsk oljepolitikk endres. 1,5-graders rapporten fra IPCC viser at produksjon og bruk av olje og gass på dagens nivå i mange tiår framover ikke er forenlig med å begrense global oppvarming til godt under to grader. Styringspartiet Ap bør derfor gå i front for en kontrollert nedtrapping av norsk oljeproduksjon.

Det er spesielt galt å subsidiere leting etter olje og gass med tanke på produksjon i en framtid da energirelaterte utslipp må være null. Tore Furevik ved Bjerknessenteret for klimaforskning, karakteriserte nylig politikken slik i Bergens Tidende: «Det er helt vilt at regjeringen legger opp til enda mer leteaktivitet for olje- og gassnæringen i nordområdene».

På landsmøtet kan Ap vise at partiet tar dagens klimakunnskap på større alvor, blant annet ved å vedta at leterefusjonsordningen avvikes.

Gunnar Kvåle,
professor emeritus, Universitetet i Bergen
gunnar.kvale@uib.no

Når livet tar en u-sving: Rapport fra noen brokete år

NAV
Anonym

Det var en gang ... Jeg hadde hus, jobb, unger, passe god råd, hadde det vi trengte og litt til. Fornøyd med livet og dets muligheter.

Jeg sov dårlig, men var jo «ung og sterk». Dette går bra, overbeviste jeg meg selv. Støttet Røde Kors, hadde Plan-barn, trente på treningsstudio, gikk på en konsert i ny og ne. En liten ferie eller to i løpet av året. Betalte mine regninger i tide. Var sjelden syk. Brukte ikke «tredagersen». Dugnadsarbeid for ungenes ve og vel i idretten ble utført etter beste evne (og jeg tenkte aldri «søren, at de ikke begynte med gitar i

stedet»). Jeg var den som holdt ut og holdt ut til jeg ramlet om av stress og forventninger. Fikk lavt blodtrykk, orket ikke stå oppreist, kastet opp og ble engstelig ...

Så ... Deprimert? Jeg!? Nei. Jo. Fridagene blir brukt til å komme seg før neste økt på arbeid. Lyspunktene forsvinner. Barna er ute av redet, nyskilt er jeg, og sørger selvsagt. Lang tid alene med negative tanker i «fugleburret». Heldigvis med gode venner som ser det og løfter meg tilbake til livet. Men søvnen er fremdeles ikke min beste venn ...

Min mor hadde flere års sykeleie før hun døde, og da reiste jeg i tide og utide på besøk for å se til henne. Noen ganger enset hun ikke at jeg

var der. Hun husket til slutt ikke hvem jeg var, men en ting sa hun: «Jeg vet ikke hva du heter, men jeg vet at jeg er din mor!».

En arbeidsulykke med kompliserte brudd fordrer ny sykmelding. Jeg gråter alene før jeg igjen mander meg opp og starter på en reise i meg selv. Mange gode bøker blir saumfart. Jeg lever igjen og forstår mer om meg selv.

Jeg gir aldri opp, og livet er herlig. Bedre og bedre. Jeg klarer å jobbe 50 prosent, og får AAP i tillegg. Klarer meg greit og kan fortsette med Plan-barn, Røde Kors, gi en slant til Greenpeace, ta med en pose og rydde strender når sjansen byr seg, i det hele tatt være en bidragsyter i samfunnet, føler meg verdsatt. Barna har ikke fått stort. En slant i

ny og ne når det var presserende.

Når man har vært sykmeldt 50 prosent i lengre enn ett år, må man si opp den andre halvdel – og slik ble det. Så lenge jeg hadde AAP, skulle jeg nok klare meg. Havregrøt og Keisers gode grønnsaker var nok til å holde liv i meg. Bilen gikk på dynga og sykkelkelen kom til nytte igjen.

Igjen klarer jeg det kunststykket å falle uten å kunne ta meg for. Brekker ryggen og får en meget stygg prolaps. Bare å holde seg i ro, spise smertestillende til den store gullmedalje og se familie og venner nyte sommeren i fulle drag ... Åtte måneder borte fra jobb, ingen rett til sykepenge. Med Kaptein Erna på skuta, blir AAP tatt fra meg to dager før julaften. Takker min skaper for at jeg hadde en

liten arv etter min mor..!

Men nå er jeg i gang igjen. 50 prosent stilling. Har kanskje til salt i maten. Røde Kors ryker, Plan-barnet får finne seg en annen «adoptivmor», treningen gjør jeg på barmark, og det er greit. Ungene får ingen hjelp av meg til å finne seg et eget bosted å kjøpe, og kanskje må jeg selge min egen leilighet?

Burde jeg like godt flagge ut? Har hørt at det er et billig kommunalt sted (gud forby om jeg tar feil) oppe på Korset. Bare én hake ved det hele: risikoen for å bli slått ned av klientellet og tatt fra det lille jeg eier og har, er stor! Sånn er det å bli gammel og fattig og akterutseilt.

Anonym

Klassekampen kjenner innsenderens identitet.